

Datum adviesvraag : 27 december 2022
Volgnummer TMA : ADV-23-01
Aanvrager : ██████████ Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN)
Beoordeeld door : ██████████ (ODRA), ██████████ (ODRN)

Locatie : Veerweg 1 Renkum
Naam bedrijf : Smurfit Kappa Parenco (SKP)
Zaaknummer ODRA : ODRA23AV0005
Datum rapportage : 19 januari 2023

Inleiding

In het kader van het MER en voor de revisievergunning van SK Parenco heeft RHDHV namens SK Parenco een definitief geuronderzoek aangeleverd. Door ODRN is per brief op 1 december 2022 aangegeven welke gegevens nog aangeleverd moeten worden. Aan Advies lucht ODRN en team meten en advies van de ODRA is gevraagd om het definitieve geuronderzoek te beoordelen en de resultaten te toetsen aan Gelders geurbeleid 2017.

Doel van het advies

Beoordelen van het definitieve geuronderzoek SK Parenco en toetsen aan het Gelders geurbeleid. Cursief worden de wijzigingen ten opzicht van ADV-22-136 weergegeven.

Eerdere adviezen?

Advieslucht ADV-22-136, d.d. 9-11-2022.

Advies lucht ADV-20-72 (Geurrapport in het kader van vergunningsvoorschrift 2.16) en Advies lucht 62 en 90 (geur heatrecovery) en beoordeling van het meetplan (BH9877) d.d. 15-2-2022.

Afbakening advies

De verspreidingsberekeningen met GeoMilieu zijn niet in detail gecontroleerd met controle berekeningen (zie opmerkingen bij verspreidingsberekeningen). De basisgegevens van de meetresultaten van Witteveen en Bos zijn gescreend en akkoord bevonden (m.u.v. de procesomstandigheden tijdens de metingen, zie opmerkingen over B4 Bedrijfsomstandigheden tijdens metingen).

Beoordeelde documenten

RHDHV rapport BH9877IBRP002F01, 'Geuronderzoek SK Parenco – in het kader van het MER voor revisievergunning van SK Parenco' - d.d. 30 september 2022;

RHDHV rapport BH9877-IB-RP-220405-1255, status S0/03, 'Milieueffectrapport – in het kader van aanvraag revisievergunning Milieu voor SK Parenco', d.d. 23 september 2022;

Commissie voor de milieueffectrapportage, a3593rd- NRD SK Parenco - Cie mer – d.d. 5 januari 2022.

RHDV rapport BH9877IBRP002F01, 'Geuronderzoek SK Parenco – Revisievergunningaanvraag en MER SK Parenco' - d.d. 23 december 2022;

MER voor revisievergunning van SK Parenco' - d.d. 30 september 2022;

RHDHV rapport BH9877-IB-RP-220405-1255, status S05, 'Milieueffectrapport – MER + VK SK Parenco', d.d. 23 december 2022;

B4-Bedrijfsomstandigheden tijdens metingen.

Advies

Datum
19 januari 2023

Pagina
1 van 8

Zaaknummer
ODRA23AV0005

Behandeld door
██████████

Bevindingen/opmerkingen geuronderzoek

Voor het uitvoeren van het geuronderzoek is aangesloten bij de NTA 9065 (2012).

Toetsingskader/ BBT

Het landelijke geurbeleid, welke wordt beschreven in Artikel 2.7a (uit afdeling 2.3) van het Activiteitenbesluit is gericht op het voorkomen van nieuwe geurhinder dan wel het beperken van geurhinder tot een aanvaardbaar niveau.

Op SK Parenco zijn verschillende BBT-conclusies van toepassing, waaronder de BBT-conclusie Papier en Pulp, waarin ook conclusies zijn opgenomen met betrekking tot geur. Dit zijn echter geen conclusies die betrekking hebben op geurbelasting (hiervan geeft RHDHV aan, dat er wel degelijk geurbeperkende maatregelen beschreven staan).

Daarnaast is het provinciale geurbeleid van toepassing. De geldende versie is 2017. In het geurbeleid zijn regels opgenomen voor het toetsingskader op basis van normen voor grens-, richt- en streefwaarden voor bestaande en nieuwe situaties.

In de algemene toelichting bij het Gelders geurbeleid 2017 wordt aangegeven dat de toetsingswaarden mede worden bepaald door de aard van de geur, de (on)aangenaamheid (hedonische waarde), de gebiedsfunctie, omgevingsfactoren, de historie van het bedrijf en het klachtenpatroon, de bestaande en verwachte geurhinder van het bedrijf, de kosten en baten van technische voorzieningen en gedragsregels.

RHDHV/ SK Parenco hebben in afstemming met ODRA/ODRN (meetplan BH9877) de relevante geurbronnen in kaart gebracht en bepaald op welke bronnen opnieuw de geurvracht en hedonische waarden worden vastgesteld. Hierbij is als reactie op het meetplan expliciet door de ODRA aangegeven, dat de hedonische analyses uitgevoerd dienen te worden volgens de NVN 2818 (2005) om een adequate toetsing aan het Gelders Geurbeleid mogelijk te maken. Er zijn echter twijfels over de resultaten van de hedonische analyses in 2022, ongeacht welke versie van de NVN 2818 wordt toegepast.

We zien bij nieuwe hedonische analyses aan bestaande bronnen fors hogere resultaten. Het gevolg hiervan is dat geuren van bedrijfsprocessen (die qua karakter geen wijzigingen hebben ondergaan) in een minder hinderlijke klasse worden ingedeeld. Gezien de bestaande hinder van uit de omgeving is het niet realistisch om te veronderstellen, dat de karakteristiek van de geuren is veranderd van minder hinderlijk naar niet hinderlijk.

Monsterneming/ procesomstandigheden

De geurmonsters zijn genomen door Witteveen en Bos in de periode van maart tot juli 2022 en zijn gerapporteerd in certificaten.

Wat ons in de certificaten opvalt is de opmerking ten aanzien van de bedrijfs- of procesomstandigheden: 'Volgens het bedrijf waren de omstandigheden representatief'.

In het rapport van RHDHV wordt hierover het volgende geschreven:

Alle metingen zijn uitgevoerd onder representatieve bedrijfsomstandigheden. Dat wil zeggen een representatieve productie (voor wat betreft productiecapaciteit, type product, etc.) voor beide papiermachines en geen storings- of onderhoudsstop aan de papiermachines en alle daaraan verwante installaties. Dat wil zeggen dat naast de papiermachines ook alle daaraan verwante installaties representatief in gebruik

Datum
19 januari 2023

pagina
2 van 8

Zaaknummer
ODRA23AV0005

waren. Kortom: de metingen zijn uitgevoerd tijdens het normaal in bedrijf zijn van alle machines en installaties.

Wat deze normale bedrijfsomstandigheden zijn staat niet beschreven in het rapport van RHDHV noch in de geurcertificaten van Witteveen en Bos.

Bij SK Parenco worden verschillende soorten verpakkingspapier geproduceerd met verschillende dikte van het geproduceerde materiaal. Daarnaast voert RHDHV een correctie op de geurvrachten door voor al- of niet representatief proces. Waar deze correctie op gebaseerd is wordt niet duidelijk op basis van de informatie uit het rapport. Deze correctie dient nader te worden toegelicht door RHDHV/SKP.

In zowel de NRB als in voorgaande adviezen is aangegeven, dat de geurbelasting in een stop/start-situatie (en zeker bij een geforceerde niet geplande stop) beduidend hoger ligt. En dat SKP inzichtelijk dient te maken welke geurbelasting hoort bij deze start-stop situaties.

Door RHDHV/ SK Parenco is een bijlage 4 aangeleverd met uitdraaien van een procescomputer. De uitdraaien laten zich lastig lezen. Wat ontbreekt zijn de procesgegevens van een meting op 20 april 2022 op de natte sectie (voordroging 7a t/m 7d) van PM2. Voor zover mogelijk (binnen de variaties op PM1 en PM2) en voor zover te beoordelen is er bemonsterd tijdens representatief proces.

Aan- of onaangenaamheid van de geur bij SK Parenco (hedonische analyses).

Uit de resultaten van de hedonische analyse blijkt, dat voor de meeste bemonsterde bronnen de H=-2 niet kon worden vastgesteld (lage geurconcentratie).

Volgens het GGB geldt in dat geval (toelichting artikel 7):

Gedeputeerde Staten baseren zich daarbij op de geurconcentratie behorend bij de hedonische waarde van H=-2. Indien de concentratie bij hedonische waarde H=-2 niet bekend is, dan wordt de geur beschouwd als een hinderlijke geur met de daarbij behorende toetsingswaarde. Een mogelijke uitzondering geldt voor geuren waarvoor de concentratie bij hedonische waarden H=-1 of H=-0,5 wel bekend is en waarbij een geurconcentratie hoger dan 5 ouE per m³ is vastgesteld, in welke geval met zekerheid kan worden gesteld dat H=-2 ook hoger is dan 5 ouE per m³ en het toetsingskader voor minder hinderlijke geur kan worden toegepast.

Voor de bronnen waar H=-2 niet kan worden vastgesteld zouden we moeten aansluiten bij de toelichting van artikel 7 uit het Gelders geurbeleid. Echter van veel van deze bronnen in het verleden (metingen 2007) vastgesteld een H=-2 voor minder hinderlijke geur.

Als H=-2 wel kon worden vastgesteld lagen de resultaten van deze hedonische analyse beduidend hoger in vergelijking met de metingen uit 2007 (aanvraag vergunning).

Als voorbeeld de geur van de FOI-6 was bij H=-2, 7,5 OU_E/m³ en kan nu niet worden vastgesteld. Terwijl de totale geurvracht van FOI-6 vergelijkbaar is gebleven. De PM1 gaat van minder hinderlijk (H=-2 van 8 OU_E/m³) naar niet hinderlijk (waarbij geen enkele H=-2 in de analyse kon worden vastgesteld). Ook voor de bronnen van de PM2 geldt voor alle bemonsterde bronnen dat ze nu 'niet hinderlijk' zijn.

Datum
19 januari 2023

pagina
3 van 8

Zaaknummer
ODRA23AV0005

We vinden het niet aannemelijk dat de meeste geuren van SKP in de categorie 'niet hinderlijk' vallen. Ook gezien de vele meldingen van hinder en hinderlijke geur van uit de omgeving van SKP.

Ons advies is om bij de berekening van de belasting voor de omgeving uit te blijven gaan van de hedonische resultaten uit de vigerende vergunning, waarbij voor de meeste bronnen wordt uitgegaan van een minder hinderlijke geur (nb, alle gemeten bronnen zijn nu volgens RHDHV niet hinderlijk. Enkele bronnen die in 2017 zijn gemeten en niet in 2022 zijn ingedeeld in de categorie 'minder hinderlijk'. Maar dit betreft bronnen met een beperkte geurbijdrage).

Dit betekent, dat voor berekening van de geurbelasting op leefniveau de geurvrachten niet met een factor 3 worden gecorrigeerd. Dit leidt ons inziens tot een forse onderschatting van de geurbelasting op leefniveau.

In de definitieve rapportage heeft onze bovenstaande constatering niet geleid tot wijzigingen:

RHDHV/SKP geven hierbij het volgende aan: daarbij is het goed om op te merken dat de vastgestelde H=-2 concentraties in 2017 voor de bronnen van de PM2 lager waren (en ook vaker vastgesteld konden worden) dan bij de nieuwe metingen. Dat geeft aan dat de hinderlijkheid van de geur kennelijk is afgenomen, ofwel dat de geur 'aangenamer' is geworden. Dit past in de (aangetoonde) trend dat de intensiteit en hinderlijkheid van de geur afkomstig van de PM2 de afgelopen jaren is afgenomen; een gevolg van de procesmatige aanpassingen van de PM2.

Echter de afname van de hinderlijkheid van de geur wordt naar ons idee veroorzaakt door een niet adequate bepaling van de hedonische waarde. Ons inziens zijn de procesmatige aanpassingen onvoldoende om de geconstateerde sterk gereduceerde geuremissies te verklaren, waarbij we benieuwd zijn of de omgeving ook van mening is of de geur aanmerkelijk aangenamer is geworden.

Geurvrachten

Van de AWZ is bekend dat deze een belangrijke bijdrage levert aan de geurcontour. De AWZ gaat van een hinderlijke geurbron naar een niet hinderlijk geurbron (wat op zich verrassend is te noemen), waarbij de geurvracht is verlaagd van 474 MOU_E/uur naar 18,7 MOU_E/uur. Dit is een forse verlaging van de geurvracht van de AWZ.

In de definitieve rapportage wordt dit in hoofdstuk 5.3 nader toegelicht. Vraag is of de daar genoemde maatregelen hebben geleid tot de forse afname van de geuremissie van de AWZ. Het lijkt erop dat de effectiviteit van deze maatregelen wordt overschat.

De gesommeerde geurvracht voor de PM1 bedraagt 92 MOU_E/uur (was in de vergunning 2009- 24 MOU_E/uur en in 2015-72 MOU_E/uur) en ligt in dezelfde orde grootte als eerder is vastgesteld.

De gesommeerde geurvracht voor de PM2 bedraagt nu 544 MOU_E/uur (vergunning 2015: 1.800 MOU_E/uur, metingen in 2017 rond 1.184 MOU_E/uur) en ligt beduidend lager dan de gemeten vracht in 2017 en de geschatte geurvracht in 2015 (veranderingsvergunning PM2).

Verspreidingsberekeningen Alternatieven

In alternatief 2 wordt de bestaande PM1 omgebouwd naar een productielijn voor verpakkingspapier. Daarmee ontstaat een nieuwe bron overeenkomstig artikel 5 van het Gelders geurbeleid (zie kader hieronder): is dat zo, twijfels bij SKP/RHDHV of dit een nieuwe situatie is. PM2 is in 2015 beoordeeld als nieuwe bron ?

Voor nieuwe bronnen dient een separate toetsing aan de streefwaarde te worden uitgevoerd. Deze toetsing ontbreekt op dit moment.

Artikel 5

1. Gedeputeerde Staten stellen het aanvaardbaar geurhinderniveau voor één of meer nieuwe bronnen binnen de inrichting op de streefwaarde vast, of zoveel lager als met toepassing van de beste beschikbare technieken haalbaar is.
2. Gedeputeerde Staten kunnen afwijken naar boven tot ten hoogste de richtwaarde.

In het definitieve rapport wordt door RHDHV/SKP het volgende aangegeven: in alle alternatieven geldt dat er geen nieuwe bronnen worden gerealiseerd. Afhankelijk van het alternatief is enkel sprake van (het veranderen van) bestaande bronnen. Dit geldt ook bij de ombouw van de bestaande bron PM1 (alternatief 2) omdat sprake blijft van dezelfde bron en dezelfde activiteit. Artikel 5 van het Gelders Geurbeleid is daarom niet van toepassing.

Echter, het ombouwen van PM1 naar verpakkingspapier wordt door ons nog steeds gezien als een nieuwe bron (met extra geurbelasting tot gevolg). Het gaat om een geurrelevante verandering (verpakkingspapier heeft een hogere geuremissie dan publicatiepapier).

In de toelichting van artikel 5 van het Gelders geurbeleid: het uitgangspunt van de beleidsregels is dat in geval van nieuwe situaties nieuwe hinder moet worden voorkomen. Dit betekent dat de streefwaarde (nul-effectniveau: dus geen nieuwe hinder) als toetsingswaarde dient.

Hier is in het definitieve rapport geen invulling aangegeven.

Wel wordt in de alternatieve varianten 2 gemeld: Waar wel een correctie voor wordt uitgevoerd is de productiecapaciteit. De PM2 heeft een productiecapaciteit van circa 439.000 ton/jaar en de omgebouwde PM1 heeft een voorziene productiecapaciteit van circa 536.000 ton/jaar. Een toename in productiecapaciteit zou volgens de regels van Gelders geurbeleid gezien kunnen worden als een nieuwe situatie en als zodanig beoordeeld moeten worden.

Alternatieve scenarios

Alternatief 1 basis is de feitelijke situatie met op de PM2 nog 2 extra heatrecoverysystemen en op de AWZ vervanging beluchtingssysteem;

Alternatief 1 plus is alternatief 1 plus verhoging schoorsteen tot 50 meter (bronnen 7a, 7b, 7c, 7d, 7e en 8) en een warmtepomp (energiebesparing, geschatte reductie van geur van 15%) en overkappen beluchtingsbassin AWZ;

Alternatief 2 basis: Ombouw PM1 naar verpakkingspapier en alternatief 1 basis plus warmtepomp en overkappen beluchtingsbassin;

Alternatief 2 plus: als 2 basis met hogere schoorsteen op PM 1 en PM2 (bronnen 7a, 7b, 7c, 7d, 7e en 8).

We missen in het rapport van RHDHV/SKP een onderzoek naar de uitblaasrichtingen en uitblaashoogten, zoals in het rapport IM-21-11 Totaal (samenhang geuronderzoeken Renkum) is aangegeven.

De meeste maatregelen (Heat recovery, warmtepomp met een geschatte reductie van 15%) zijn maatregelen voor besparing energie die mogelijk een gunstig (maar beperkt) effect hebben op de geuremissie.

Wat ontbreekt is een doorkijk naar:

- Aanpassing stromingsrichting en stromingssnelheid van meerdere emissiebronnen;
- De BBT plus variant. Hierbij merken we op dat uit het geuronderzoek van SK Roermond blijkt, dat de inzet van een gaswasser een geurreductie oplevert van 80%. Deze techniek wordt nu niet beoordeeld en wordt ook niet genoemd als mogelijk reducerende techniek in het rapport van de onderzoekverplichting in het kader van het vergunningsvoorschrift 2.16. Ook andere BBT-plusmaatregelen (uit dit rapport of anderszins) zijn niet nader onderzocht.
- Een analyse of toelichting op de gebiedsfunctie, omgevingsfactoren, de historie van het bedrijf en het klachtenpatroon, waarbij tevens de bestaande en verwachte geurhinder van het bedrijf is beoordeeld, als mede de kosten en baten van technische voorzieningen en gedragsregels om te komen tot een aanvaardbaar situatie voor de omgeving.

Er zijn door RHDHV/SKP 4 alternatieven doorgerekend, waarbij ten aanzien van BBT het volgende wordt geschreven:

SK Parenco past in alle alternatieven alle gangbare best beschikbare technieken (BBT) maatregelen ten aanzien van geuremissie toe. Alle varianten zijn daarmee in overeenstemming met de best beschikbare technieken. De Commissie m.e.r. heeft in haar advies verzocht om een scenario te beschrijven met 'de laagst mogelijke geurbelasting'. In dit onderzoek is daar invulling aan gegeven door uit te gaan van geurreductie door maatregelen die in principe mogelijk zijn (en realiteitsgehalte hebben). Dit is vormgegeven in de plus-varianten van de beide alternatieven. Daarin is nog een stap verder dan BBT gegaan, namelijk BBT+, leidend tot een verdere reductie van geurbelasting in de omgeving. Voorbeelden daarvan zijn het afdekken van de beluchtingsbassins en het realiseren van een hoge schoorsteen op PM1 en/of PM2. Hierbij dient nadrukkelijk te worden opgemerkt dat deze BBT+ maatregelen in de plus-varianten in dit stadium niet zijn onderzocht op zaken zoals technische haalbaarheid, gangbaarheid, (ongewenste) cross-media effecten en kosteneffectiviteit en daarom slechts in principe mogelijk zijn.

Er is niet nader onderzocht of de gaswassers zoals deze bij SK Roermond in gebruik zijn een alternatief zijn voor Renkum. Ook uit informatie uit Zweden (bezoek Peter Pasman aan papierfabriek) blijkt dat gaswassering mogelijk een positief effect kan hebben op de geuremissies. Ook het combineren van luchtstromen en deze op hoogte emitteren zijn niet nader onderzocht. Wij zien dit als een gemiste kans.

Verspreidingsberekeningen

De verspreidingsberekeningen zijn uitgevoerd met het meest recente rekenmodel GeoMilieu versie 2022.3. Gerekend is met de meteojaren 2005-2014 en gebouwinvloed. De geurvrachten voor de niet hinderlijk geur zijn gecorrigeerd voor een factor 3 (toetsingskader minder hinderlijke geur).

Inhoudelijk zijn de invoergegevens niet gecontroleerd.

Wel valt op, dat gerekend is met een relatief lage ruwheid voor de omgeving (De ruwheidslengte bedraagt 0,37 m. Deze ruwheidslengte is bepaald op basis het modelgebied, door middel van de ruwheidskaart van de PreSRM module in Geomilieu). Het maakt veel uit hoe op basis van deze kaart hoe de ruwheidslengte wordt bij keuze van het rekengebied. Voor Renkum (met oplopende hoogte zou een ruwheid van bij benadering 1 beter bij de omgeving passen). We zullen voor een scenario nog een vergelijkende berekening maken met hogere ruwheid.

Uit de resultaten van de verspreidingsberekeningen blijkt, dat er bij alternatief 1 basis geen woningen zijn gelegen binnen de $1,5 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ als 98-percentiel. Indien de PM1 wordt omgebouwd naar verpakkingspapier zal een beperkt aantal woningen liggen binnen de $1,5 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ als 98-percentiel. Hiermee lijkt een stevige reductie van de geurbelasting op leefniveau te zijn gerealiseerd, die echter volledig wordt bepaald door de indeling van geur in de klasse niet hinderlijk en de lage geurvracht van de AWZ.

Gezien de vele meldingen over hinder, de resultaten uit het geuronderzoek IM-21-11 en GGD rapport 'Beleving van geur van papierfabriek SK Parenco in Renkum en Heelsum' ontbreekt een evaluatie van de geurhinder die wordt ondervonden in de omgeving van SK Parenco. De rekenresultaten laten een te gunstig beeld zien in vergelijking met de werkelijke situatie.

Aangezien bij SK Parenco bijna alle bronnen (en in ieder geval alle dominante bronnen) continu emitteren is 98-percentiel de enige relevante percentielwaarde. Dit is voor toetsing aan de eisen van het Gelders geurbeleid relevant. Maar gezien de relatieve hoge aantal hindermeldingen zijn hogere percentielen eveneens interessant. In de definitieve rapportage wordt hier niet op ingegaan.

In het definitieve rapport is een paragraaf 5.3 Evolutie geur toegevoegd. Volgens RHDHV/SKP: de positieve ontwikkeling (gepaard met een reductie in geuremissies) die deze bronnen de afgelopen 23 jaar hebben doorlopen, wordt nu middels de nieuwe metingen inzichtelijk. Daarmee lijkt de afname in geuremissie en geurbelasting een plotselinge 'sprong' te zijn, maar in werkelijkheid is deze 'sprong' geleidelijk gegaan door de veelvuldige optimalisaties binnen SK Parenco in de tussenliggende periode. Er is dus in werkelijkheid ook sprake geweest van een geleidelijke afname van geurbelasting van 1999 tot heden. Het gaat in die zin om de evolutie van geur.

Daarnaast wordt een toelichting gegeven op de verbeteringen bij de AWZI die hebben geleid tot een relatief lagere geurbelasting. En een toelichting op de procesmatige verbeteringen die hebben geleid tot minder ongeplande stops.

Het klachtenbeeld wordt eveneens geschetst met als toevoeging dat de meldingen niet door de ODRA worden gevalideerd. Uit het klachtenbeeld wordt niet een significante verbetering duidelijk, maar blijft het aantal meldingen op een hoog niveau (> 500/jaar) steken.

Wij zijn het niet eens dat de grote afname in geurcontouren terug te voeren zijn op een evolutie van de procesontwikkelingen binnen SK Parenco. Dat er een verbeterproces

loopt is een gegeven, maar heeft voor de omgeving nog niet geleid tot een aantoonbare afname van geurbelasting.

Door RHDHV/SKP wordt de relatie geur en VOS genoemd. Bij veel onderzoeken is tot op heden deze relatie niet of beperkt aangetoond. Ook delen we niet de conclusie dat bij een ongeplande stop niet meer geur vrijkomt. Dit wordt ook min of meer bevestigd uit de meldingen van uit de omgeving.

Conclusie

Het definitieve geuronderzoek SKP in het kader van de MER is beoordeeld. Onze adviezen hebben niet geleid tot andere inzichten bij RHDHV/ SK Parenco. Volgens RHDHV/ SK Parenco voldoen alle varianten aan het Gelders geurbeleid en zijn dus als zodanig vergunbaar.

Deze conclusie wordt door ons niet gedeeld. Zie voor een gedetailleerde onderbouwing daarvan onze opmerkingen in deze beoordeling.

Team meten en Advies ODRA

[Redacted signature]

Advies lucht ODRN

[Redacted signature]